Правила перевезення вантажів у прямому змішаному залізнично-водному сполученні

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства транспорту України
від 28 травня 2002 р. N 334

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
8 липня 2002 р. за N 566/6854

ПРАВИЛА
перевезення вантажів у прямому змішаному залізнично-водному сполученні
(статті 79 - 99 Статуту)

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства транспорту України
від 31 січня 2004 року N 54

1. Загальні положення

1.1. Перевезення вантажів у прямому змішаному залізнично-водному сполученні (далі - пряме змішане сполучення) здійснюються відповідно до вимог чинного законодавства України, Статуту залізниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.98 N 457, і цих Правил за єдиними перевізними документами, які складаються на весь шлях перевезення.

Усі підприємства й організації транспорту (залізниці, річкові порти, судноплавні компанії), які задіяні в перевезенні, є рівноправними учасниками транспортного процесу і не розглядаються як "клієнт" якого-небудь виду транспорту (якщо вантаж не йде на їхню адресу для господарських потреб).

1.2. Для прямого змішаного сполучення відкриті всі залізничні станції, що здійснюють операції з перевезень вантажів, річкові порти і пристані (далі - порти), зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності, і які відповідно до своїх статутних положень та технічних і технологічних можливостей здійснюють операції з перевезення та перевалки вантажів.

Пункти перевалки вантажів визначаються за узгодженням між усіма учасниками транспортного процесу при плануванні перевезень.

1.3. Наливні вантажі, вибухові і сильнодійні отруйні речовини до перевезення у прямому змішаному сполученні не приймаються.

Перелік окремих швидкопсувних і небезпечних вантажів, які дозволяється перевозити в

прямому змішаному сполученні, наведено в додатку 1.

1.4. Вантажі в прямому змішаному сполученні приймаються до перевезення згідно з погодженим між залізницею і портом та затвердженим у встановленому порядку місячним планом, який складається на підставі замовлень відправників.

Перевезення вантажів із портів у прямому змішаному сполученні планується за заявками портів через управління залізниць перевалки.

1.5. Домашні речі в прямому змішаному сполученні приймаються до перевезення за пред'явленням.

1.6. Терміни початку приймання вантажів у пунктах перевалки портами з відкриттям навігації і терміни закінчення приймання вантажів перед закриттям навігації порти та річкові транспортні підприємства, яким належать перевалочні пункти, повідомляють телеграфом відповідним залізницям, річковим пароплавствам та судноплавним компаніям не пізніше 20 діб до настання цих термінів.

Для пунктів навантаження і перевалки, які розташовані в межах однієї залізниці, указані терміни повідомлень можуть змінюватися за узгодженням між залізницею, пароплавством, судноплавною компанією і портами.

Після отримання повідомлення про терміни початку або закінчення перевалки станції і порти приймають до перевезення лише ті вантажі, які можуть згідно з термінами доставки надійти в пункти перевалки до початку або не пізніше закінчення терміну приймання вантажів, оголошеного пароплавством, судноплавною компанією або портом.

1.7. Для накопичення вантажів до відкриття навігації і забезпечення вантажами перших рейсів суден річкові пароплавства, порти організовують у пунктах відправлення і перевалочних пунктах дострокове приймання і зберігання вантажів.

Порти (пароплавства) повідомляють відповідним залізницям перевалки, іншим портам (пароплавствам) і зацікавленим міністерствам перелік пунктів, у яких відкриваються дострокове приймання і зберігання вантажів, найменування вантажів, терміни й умови їх зберігання.

У відповідності до цього повідомлення залізниці приймають до перевезення вантажі для зберігання їх у перевалочних пунктах у межах затвердженого плану перевезення. Перевізні документи оформлюються до кінцевого пункту призначення, у графі "Заяви і відмітки відправника" накладної відправник повинен зазначити, що вантаж направляється в пункт перевалки для зберігання до відкриття навігації.

1.8. Вантажі, прийняті станціями відправлення до терміну закінчення приймання їх до перевезення водним транспортом і доставлені в пункти перевалки після закриття навігації, порти зобов'язані прийняти від залізниці. Щодо вантажів, прийнятих залізницею після закінчення терміну приймання і доставлених у пункт перевалки після закриття навігації, відправники повинні розпорядитися в 5-денний термін з часу отримання повідомлення станції перевалки (переадресувати або здати порту за його згодою на зберігання до відкриття наступної навігації). Про виконання розпорядження відправника залізниця повідомляє його.

По змозі та за згодою відправника такі вантажі з пунктів перевалки направляються за призначенням залізницею за первинними документами з відміткою станції перевалки: "У зв'язку із закриттям навігації вантаж направлений у прямому залізничному сполученні за згодою відправника".

Якщо портом чи пароплавством термін припинення приймання вантажів оголошено із запізненням, прийняті залізницями вантажі до перевезення у межах терміну запізнення порт зобов'язаний приймати до перевалки.

1.9. Вантажі, які залишилися у портах після закриття навігації, відвантажуються портом і відправляються залізницею за призначенням протягом 40 діб.

У такому самому порядку і в такі самі терміни залізниці приймають до перевезення від портів вантажі, які зазимували в дорозі і направлені на залізничні станції призначення.

Терміни доставки цих вантажів відповідно продовжуються на час затримки в портах.

Передача залізниці вказаних вантажів портами провадиться за перевізними документами, у яких порт проставляє штемпелем таку відмітку: "Унаслідок припинення навігації вантаж передано портом _____ станції _____ залізниці для доставки на станцію _____ залізниці за адресою _____".

1.10. Про всі вантажі, що зазимували, порт у 5-денний термін з дня розвантаження судна повідомляє пункти відправлення і призначення для повідомлення відправника й одержувача.

Вантажовласник у декадний термін після одержання повідомлення зобов'язаний прийняти вантаж або укласти договір про його зберігання, якщо вантаж був прийнятий до перевезення після оголошених термінів приймання.

Вантаж, що зазимував, зберігається портом безоплатно до відкриття навігації, якщо його було прийнято до перевезення водним транспортом або доставлено залізницею у пункт перевалки до закінчення терміну приймання. Після відкриття навігації вантаж доставляється за призначенням.

У разі одержання від вантажовласника розпорядження щодо переадресування вантажу після відкриття навігації в інший пункт призначення порт оформляє нові перевізні документи за дорученням вантажовласника. Розрахунки за первинною накладною провадяться за дійсно пройдену вантажем відстань.

Про видачу вантажу в пункті затримки або про нове призначення вантажу порт повідомляє пункти відправлення, перевалки і першого призначення.

1.11. Терміни доставки вантажів визначаються за загальним терміном доставки їх залізничним і водним транспортом.

У разі доставки вантажу з простроченням проти загального терміну доставки відповідальним за прострочення вважається той вид транспорту, яким була допущена затримка.

Терміни доставки водним транспортом збільшуються:

на перевалку дрібних відправок - на 2 доби;

на перевалку всіх інших вантажів - на кількість діб, необхідну для перевалки і навантаження або розвантаження суден.

При накопиченні навалочних вантажів у міжнавігаційний період терміни доставки не визначаються.

1.12. Переадресування вантажів, що перевозяться у прямому змішаному сполучені, провадиться: при зміні станції призначення - з дозволу начальника залізниці, при зміні порту призначення - з дозволу начальника порту. Про переадресування вантажу залізниця чи порт зобов'язані протягом доби повідомити пункт відправлення і перший пункт призначення. Оформлення переадресування провадиться стороною, що його дозволила.

1.13. Пропуск суден під розвідними залізничними мостами забезпечується залізницями на замовлення судновласників. Витрати залізниць на піднімання та опускання прогінних споруд мостів відшкодовуються судновласниками на договірній основі.

2. Приймання вантажів до перевезення

2.1. У прямому змішаному залізнично-водному сполученні вантаж приймається до

перевезення за накладною (додаток 2), яка супроводжує його до пункту призначення і видається одержувачу разом з вантажем.

Крім накладної, складається дорожня відомість з копією, яка залишається в пункті перевалки в сторони, що здає вантаж. У разі перевезення за участю залізничного, морського і річкового транспорту дорожня відомість складається з двома копіями, по одному примірнику для кожного пункту перевалки.

Відправникові видається квитанція про приймання вантажу до перевезення.

2.2. Вантажі, що потребують тари для їх схоронності від втрати, псування і пошкодження при перевезенні, повинні пред'являтися відправником у справній тарі. Тара вантажів повинна відповідати стандартам (технічним умовам) і умовам договору перевезення та забезпечувати схоронність вантажів при перевезенні, перевалці і вантажних роботах. Малогабаритні та штучні вантажі об'єднуються у пакети.

Відправник відповідає за наслідки недоліків тари, маркування і внутрішньої упаковки, які призвели до бою, пошкодження, деформації, протікання, псування вантажу, порушення термінів доставки, затримки транспортних засобів, додаткових витрат у пунктах перевалки на підготовку вантажу для подальшого перевезення або його реалізацію.

2.3. На тарно-упаковочні і штучні вантажі відправник зобов'язаний на кожне вантажне місце нанести маніпуляційні та транспортні написи.

2.4. Якщо вантаж приймається портом до перевезення, то відправник повинен надати йому необхідні реквізити (стояки, дріт, цвяхи, утеплювальні матеріали, дошки тощо) для кріплення вантажу у вагонах у відповідності до "Технических условий погрузки и крепления грузов" від 1988 року (далі - ТУ). На вантаж, кріплення якого у вагонах ТУ не передбачено, відправник розробляє і затверджує умови навантаження і кріплення встановленим ТУ порядком. Вартість обладнання вагонів і кріплення вантажу зазначається у накладній і сплачується одержувачем.

У разі прибуття до пункту перевалки вантажу в змерзлому стані працівники порту за участю працівників станції складають акт, у якому вказуються вжиті заходи до розвантаження. Витрати, пов'язані з вивантаженням змерзлого вантажу, зазначаються у накладній і сплачуються одержувачем.

Можливість перевезення вантажів дрібними відправками небезпечних та інших вантажів, які перевозяться на особливих умовах, попередньо узгоджується відправником з портом та залізницею.

2.5. Перевезення вантажів у контейнерах здійснюється за запірно-пломбувальними пристроями (далі - ЗПП) відправника.

На кожний контейнер відправник складає накладну прямого змішаного сполучення, у відповідних графах якої зазначає:

"Знаки і марки" - номер контейнера;

"Число місць" - слово "один";

"Рід упаковки" - слово "контейнер";

"Найменування вантажу" - тарифне найменування всіх вантажів, завантажених у контейнер;

"Маса" - маса вантажу кожного найменування разом з упаковкою, а також загальна маса вантажу, маса тари контейнера і загальна маса брутто.

Під найменуванням вантажу зазначаються належність ЗПП (відправнику, залізниці,

порту, експедитору) та їх контрольні знаки.

2.6. Забороняється перевезення в універсальних контейнерах вибухових, легкозаймистих, їдких, отруйних, смердючих вантажів і вантажів, які забруднюють стіни і підлогу контейнера, а також тих, після розвантаження яких потрібно провадити дезінфекцію або промивання контейнера, великовагових вантажів, які не можуть бути завантажені або вивантажені без застосування механізмів.

Не приймаються до перевезення в контейнерах за участю річкового транспорту рідкі вантажі у скляній тарі.

2.7. Вантажі в контейнерах розміщуються відправниками так, щоб навантаження на підлогу контейнера і тиск на його стінки були рівномірні. Двері контейнера повинні вільно зачинятися і відчинятися.

Вантаж завантажується у контейнер з такою щільністю, при якій унеможливлювалося б переміщення вантажу в середині контейнера.

3. Порядок передачі вантажів у пунктах перевалки

3.1. Вантажі приймаються станціями перевалки і здаються портам відповідно до діючих на залізниці Правил приймання вантажів до перевезення і Правил видачі вантажів, затверджених наказом Мінтрансу від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованих 24.11.2000 відповідно за N 861/5082 і N 862/5083.

3.2. Вантажі в опломбованих вагонах та контейнерах передаються в пунктах перевалки з перевіркою справності вагонів і контейнерів та ЗПП (пломб) і відповідності відомостей на них даним, які зазначені в перевізних документах.

Тарні й штучні вантажі, які перевозяться на відкритому рухомому складі, передаються з

перевіркою кількості місць і стану вантажу за наявності ознак недостачі, псування або пошкодження.

Швидкопсувні вантажі та вантажі, які підлягають ветеринарному та карантинному контролю, передаються за наявності ветеринарного, карантинного або фітосанітарного сертифікатів або ветеринарного свідоцтва та сертифіката на продукцію, яка підлягає обов'язковій сертифікації.

У разі відсутності цих документів або при неможливості доставити копії таких документів сторона, що здає, для якісної оцінки вантажу зобов'язана викликати представника відповідного органу і передати цей вантаж для подальшого перевезення за новим сертифікатом.

Якщо стан швидкопсувного вантажу або тари не може забезпечити його схоронності і якості при подальшому перевезенні, сторона, що здає, зобов'язана до передачі вантажу самостійно або за участю вантажовласника вжити заходів щодо приведення вантажу і тари до стану, який забезпечував би якісну доставку його від пункту перевалки до пункту призначення. Вартість цих робіт включається у перевізні документи для сплати одержувачем. У перевізних документах указуються також дані про зміни з вантажем і тарою в результаті вжитих заходів.

У разі неможливості забезпечити схоронність швидкопсувного вантажу доступними засобами вантаж передається (реалізовується) у встановленому порядку, про що сторона, яка здає, зобов'язана повідомити пункти відправлення і призначення вантажу і розрахуватися з відправником або одержувачем за переданий вантаж.

Маса вугілля, руди, сортового металу, солі та інших вантажів, що перевозяться навалом (насипом), визначена при завантаженні за осадкою або розміром судна, уточнюється зважуванням на вагонних вагах у першому пункті передачі вантажу на інший вид транспорту.

Вартість послуги зважування у пунктах перевалки включається у перевізні документи і стягується у пункті призначення з одержувача вантажу на користь сторони, на вагах якої здійснювалося зважування.

3.3. Передача вантажів з водного транспорту на залізничний і навпаки здійснюється за передавальними відомостями встановленої форми (додаток 3).

Передавальні відомості складаються у чотирьох примірниках по два примірники для водного і залізничного транспорту стороною, що здає вантаж, з дотриманням порядкової нумерації з початку року.

Передавальні відомості пред'являються:

на вантажі, завантажені портом у вагони, - під час передачі залізниці вагонів разом із перевізними документами;

на вантажі, не навантажені внаслідок неподання залізницею вагонів за заявкою порта в межах середньодобової або згущеної норми перевалки, - після закінчення звітної доби, але не пізніше 20 години. Ця передавальна відомість засвідчує наявність вантажу, підготовленого до передачі залізниці;

на вагони, що передаються залізницею порту для розвантаження - одночасно з подачею вагонів до місць розвантаження;

на завантажені вагони, не прийняті портом у межах середньодобової або згущеної норми перевалки, - після закінчення звітної доби, але не пізніше 20 години. Ця передавальна відомість засвідчує наявність вантажу, підготовленого залізницею до передачі порту.

День пред'явлення передавальної відомості вважається днем пред'явлення вантажу, і з 0 годин наступної календарної доби відповідальність за термін доставки покладається на сторону, якій передається вантаж.

Станція і порт не мають права відмовлятися від приймання передавальних відомостей і вантажів у межах середньодобової або згущеної норми перевалки.

Усі примірники передавальної відомості сторони зобов'язані підписати і завірити календарними штемпелями з датою їх пред'явлення.

3.4. У тих випадках, коли вантажі не передаються одночасно із пред'явленням передавальної відомості, їх фактична передача засвідчується підписами агентів обох сторін на раніше пред'явленій передавальній відомості з накладенням на них повторно нових календарних штемпелів.

Якщо при передачі виявляться вантажі, які на підставі цих Правил не можуть бути прийняті, такі відправки викреслюються з передавальної відомості з відміткою про причини відмови в прийманні за підписами агентів сторін та з накладенням календарних штемпелів.

3.5. Перевалка вантажів із суден і складів у вагони, а також з вагонів на судна і в склади виконуються засобами порту.

3.6. Зняття пломб (ЗПП) з вагонів, а також пломбування завантажених вагонів у пунктах перевалки провадиться портом.

3.7. Порядок подачі, забирання вагонів, перевалки вантажів у портах визначається договором, який укладається між залізницею і портом.

3.8. Для навантаження у порт подаються вагони справні і очищені, а в необхідних випадках - промиті і продезінфіковані.

У разі подачі для навантаження неочищених вагонів на їх очищення порту надається додатковий час у залежності від обсягу очисних робіт.

Після розвантаження вантажів порт здає залізниці вагони, очищені від залишків вантажів і сміття, а в необхідних випадках промиті і продезінфіковані. У разі відсутності в порту засобів та можливостей залізниця може здійснювати промивання та дезінфекцію вагонів за рахунок порту. Засоби кріплення мають бути зняті, двері, борти та люки вагонів закриті.

3.9. Подача вагонів для навантаження або розвантаження провадиться в межах середньодобової або згущеної на добу норми за місячним планом перевалки, який складається на підставі погоджених між залізницею і портом місячних планів перевезень вантажів у прямому змішаному сполучені.

Залізниці і порти за наявності вантажів для перевалки мають право згущати подачу вагонів або пред'являти вантажі в межах подвоєної середньодобової норми без згоди іншої сторони.

Згущення подачі вагонів і пред'явлення вантажів у розмірі більше дводобової норми, а також протягом двох і більше діб підряд дозволяється за взаємною згодою начальників станції і порту. Вагони, подані без такого узгодження з портом і не завантажені, до виконання плану поточної доби не зараховуються.

Повідомлення про майбутнє згущення подачі вагонів і пред'явлення вантажів передається не пізніше 24 годин до його здійснення.

Залізниці зобов'язані надолужувати неподачу вагонів, а порти - непред'явлення вантажів протягом місяця.

3.10. Начальники станцій і портів ведуть облік виконання місячного плану перевалки вантажів. Облік обсягів перевалки ведеться окремо для вантажів, які передаються із залізничного транспорту, та для вантажів, переданих з водного транспорту, за обліковими картками (додатки 4, 5), які складаються у двох примірниках і підписуються обома сторонами.

У разі відмови від підпису облікової картки складається акт, копія якого вручається стороні, що відмовилася від підпису картки. Сторона, яка має заперечення щодо записів у картці, може вносити в неї перед своїм підписом відповідні відмітки.

3.11. У картці обліку виконання плану перевалки середньодобова планова норма перевалки визначається виходячи з місячної планової норми. Для першого й останнього місяців навігації середньодобова норма перевалки встановлюється шляхом ділення місячної планової норми на число днів, протягом яких порт відкритий для перевалки.

3.12. Якщо перевезення здійснюється маршрутом або групами (понад 30) вагонів, станція відправлення в день навантаження зобов'язана телеграфом повідомити станцію і порт перевалки про завантажену кількість вагонів, кількість і рід вантажу, спосіб його перевезення (у тарі, навалом або насипом), а також пункт призначення.

Про підхід маршрутів і груп вагонів до пункту перевалки для перевантаження безпосередньо в судно станція перевалки не пізніше 10 годин до прибуття вантажу повідомляє порту перевалки уточнені дані про рід і кількість вантажу.

3.13. У разі перевалки вантажу з водного транспорту порт відправлення в день закінчення завантаження судна вантажем, що підлягає відправленню з порту перевалки залізницею маршрутами або групами (понад 30) вагонів, зобов'язаний телеграфом повідомити порт і станцію перевалки.

Про підхід до пункту перевалки такого судна, якщо вантаж підлягає перевантаженню безпосередньо у вагони, порт перевалки не пізніше 10 годин до приходу судна повідомляє станції перевалки уточнені дані про рід і кількість вантажу, а також про день початку перевалки.

3.14. У разі виявлення при передачі недостачі маси або вантажних місць, псування або пошкодження, неправильного найменування вантажу сторона, що здає, складає комерційний акт, копія якого додається до перевізних документів. У передавальній відомості вказуються номер комерційного акта і дата його складання.

У разі виявлення пошкодження, ознак розкриття тари або втрати вантажу на вимогу сторони, що приймає, провадиться розкриття несправних місць і перевірка їх умісту. Сторона, що здає, упаковує розкриті місця своїми засобами.

Якщо на виявлену несправність був складений комерційний акт і при перевірці вантажу не буде встановлено розбіжності з актом, про це робиться відповідна відмітка в передавальній відомості і в комерційному акті. У разі виявлення розбіжностей з раніше складеним актом складається новий комерційний акт.

На недостачу маси вантажу, що не перевищує норми природної втрати і норми граничного розходження у визначенні маси вантажу, комерційний акт не складається. У таких випадках про різницю у масі вантажу стороною, що здає, робляться відповідні відмітки в перевізних документах і передавальній відомості.

Комерційні акти на недостачі або надлишки вантажів, складені в перевалочних пунктах, видаються одержувачам тільки в тому випадку, якщо ці недостачі або надлишки підтверджуються при видачі вантажу одержувачу і якщо недостача перевищує граничне розходження визначення маси і норму природної втрати для даної партії вантажу за сукупністю цих норм для всіх видів транспорту на всьому шляху перевезення, включаючи норми втрат, установлені для перевалки.

3.15. Якщо при передачі виявлені пошкодження вантажу або зовнішньої упаковки, з якими доставка вантажу в пункт призначення може бути забезпечена без додаткових пошкоджень, без понаднормативної втрати маси і без псування вантажу, такий вантаж передається без усунення цих дефектів тари і вантажу, але з обов'язковим їх описом в акті загальної форми, який додається до передавальної відомості.

При видачі такого вантажу порт, станція призначення зобов'язані на вимогу одержувача скласти комерційний акт, погоджуючи його зі змістом акта загальної форми, складеним у пункті перевалки, і провести в необхідних випадках експертизу для визначення конкретних причин і розмірів втрати чи пошкодження вантажу.

Сторона, що здає, визначає, які вантажі відповідно до даного пункту цих Правил можуть бути передані з актом загальної форми без ремонту тари і переупакування.

У цьому разі комерційний акт, складений при видачі вантажу на додаток до зазначеного акта загальної форми, пересилається на відповідальність сторони, яка склала акт у пункті перевалки. Цій стороні передаються також претензії одержувачів за цими актами для безпосереднього розгляду їх без участі сторони, що видала вантаж одержувачу.

3.16. Пошкоджені і розкриті вантажні місця, які не можуть бути передані в порядку, передбаченому попереднім пунктом, приводяться у належний стан і пред'являються до передачі.

До виправлення тари і маркування ці вантажі вважаються непред'явленими і не можуть бути зараховані до виконання плану перевалки.

Про ремонт тари, перевпакування вантажу або його перемаркування складається акт загальної форми або комерційний акт (у залежності від обставин), який додається до передавальної відомості.

Сторона, що приймає, не має права відмовитися від приймання перевпакованих вантажів або вантажів, тара яких ремонтувалася у пункті перевалки, якщо цей ремонт або перевпакування оформлені зазначеним вище порядком.

3.17. Однорідні навалочні, насипні та інші масові вантажі, прийняті до перевезення станціями залізниць за окремими накладними, але знеособлені під час перевезення, зберігання і перевалки, передаються з водного транспорту за накладними пункту відправлення без оформлення нових перевізних документів. Передача цих вантажів залізницям здійснюється за переліками встановленої форми (додаток 6), що складаються портами перевалки у наведеному нижче порядку. У переліках зазначаються всі відправки і вказується загальна кількість (маса) вантажу, що прибув на адресу одного одержувача.

Якщо після навантаження вагона буде виявлено різницю між кількістю вантажу, завантаженого у вагон, і зазначеною в накладній, порт перевалки робить на зворотному боці накладної і дорожньої відомості, які надійшли з пункту відправлення, таку відмітку (штемпелем):

"Вантаж перевозився водним транспортом до пункту перевалки від порта
_____ на судні _____ за накладними,
(найменування або N судна)
зазначеними в переліку N ___ від _____, за яким у рахунок кількості
вантажу, що прибув на даному судні, передано на залізницю за даною
накладною у вагоні N _____ місць _____ кг _____
(кількість і масу повторити словами)

Підпис працівника порту

(календарний штемпель
порту перевалки)

Підпис працівника станції

(календарний штемпель
станції перевалки)".

Платежі і збори обчислюються за кількість вантажу, зазначену в накладній пунктом відправлення, незалежно від того, яку кількість вантажу фактично відправлено за цією накладною залізницею з пункту перевалки.

У разі виявлення різниці в кількості вантажу, фактично виданого одержувачу, проти зазначеного в накладній станція призначення складає комерційний акт. Одержувачу акт не видається до закінчення видачі всього вантажу, який зазначено в переліку.

3.18. У разі пред'явлення портом знеособлених вантажів станція перевалки зобов'язана подавати під навантаження зазначених вантажів вагони такої вантажопідйомності, що забезпечує навантаження в ці вагони всього вантажу за однією або кількома накладними пункту відправлення.

У разі подачі станцією перевалки вагонів меншої вантажопідйомності частина вантажу, що не вмістилася у вагони, відправляється портом перевалки в інших вагонах за досильною дорожньою відомістю з відміткою в ній: до якої основної накладної і до якого переліку належить ця частина вантажу.

Досильні дорожні відомості записуються до переліку разом з основними накладними.

Розрахунки провізних платежів за досильними дорожніми відомостями не провадяться.

У разі подачі станцією перевалки вагонів більшої вантажопідйомності з кожним із цих вагонів портом перевалки передаються станції декілька накладних (відповідно до кількості вантажу, завантаженого у вагон), а штемпель про кількість вантажу, фактично завантаженого в цей вагон (у разі розбіжності з документами), ставиться портом перевалки на одній з цих накладних. Вантаж за іншими накладними у цих випадках уважається зданим відповідно до документів.

У кожній накладній портом перевалки вказується номер вагона, у який фактично завантажено вантаж.

3.19. Порти приймають до перевезення масові вантажі, як правило, за однією накладною (коносаментом) на партію вантажу, який перевозиться одним судном на адресу одного одержувача. Така накладна (далі - суднова) є основним перевізним документом на всьому шляху перевезення вантажу.

На кожний вагон, завантажений у пункті перевалки вантажем, що прибув за судновою накладною, порт складає додаткові перевізні документи (накладну і дорожню відомість прямого змішаного залізнично-водного сполучення), зазначаючи в них відправника і одержувача відповідно до суднової накладної.

3.20. У разі відвантаження залізницею вантажів маршрутами або групами вагонів в один пункт призначення і на адресу одного одержувача порт перевалки може на весь маршрут або групу вагонів складати одну додаткову накладну і дорожню відомість з відміткою в них про те, що вони є додатковими до суднової накладної.

3.21. У додаткову накладну і дорожню відомість порт перевалки вносить штемпелем таку відмітку:

"Вантаж перевозився водним транспортом до пункту перевалки від порту _____ на судні _____ (назва або номер судна) за накладною N __ і відвантажується з порту перевалки за переліком N _____ від _____ р.".

Одночасно на судновій накладній портом перевалки робиться штемпелем відмітка:

"Вантаж відвантажений з порту перевалки _____ залізницею за переліком N ___ від _____ р.".

Дані, зазначені в додаткових перевізних документах, засвідчуються підписом представника порту перевалки.

3.22. Суднова накладна і дорожня відомість записуються в передаточну відомість при відправленні останнього вагона із зазначенням у відповідних її графах суми платежів, що належать за всією судновою накладною за водний шлях перевезення. До додаткової накладної на останній вагон портом перевалки долучаються суднова накладна і дорожня відомість.

На станції призначення розрахунки за перевезення з одержувачем провадяться: за відстань перевезення залізницями - за додатковими накладними, складеними на кожний вагон портом перевалки; за відстань перевезення водним шляхом - за судновими накладними відповідно до засвідчувального штемпеля порту перевалки.

3.23. Передача на залізницю вантажів, що прибули в порт перевалки за судновими накладними, провадиться за переліками, що складаються портом перед початком передачі.

Перелік складається в чотирьох примірниках, перший залишається в порту, три примірники передаються станції перевалки до початку відвантаження. Один з трьох примірників переліку залишається на станції перевалки до відвантаження останнього вагона, а інші два пересилаються станцією перевалки станції призначення разом з перевізними документами на перший вагон. Станція призначення один примірник переліку передає одержувачу вантажу разом з перевізними документами на перший вагон.

3.24. Порт і станція перевалки після відвантаження кожного вагона зобов'язані вносити у свої примірники переліку дані про фактичну передачу вантажу. Після закінчення передачі всієї кількості вантажу, що прибув за судновою накладною, або партії вантажу, включеної в один перелік, порт і станція перевалки підсумовують кількість переданого залізниці вантажу і спільно підписують обидва примірники переліку з накладенням штемпелів. Один примірник зберігається в порту (пристані), а станція перевалки свій примірник переліку разом з перевізними документами на останній вагон надсилає станції призначення.

Станція призначення і одержувач після видачі вантажу за кожною накладною вносять у свої примірники переліку дані про кількість (масу) вантажу, фактично виданого одержувачу, засвідчуючи ці записи підписами представників станції і одержувача.

3.25. На виявлені недостачі вантажу, що перевищують норму граничного розходження у визначенні маси вантажу і норму природної втрати для загальної кількості вантажу за всіма включеними в перелік накладними або за судновою накладною, порт перевалки видає станції перевалки комерційний акт, який станція перевалки додає до переліку, що

надсилається станції призначення з останнім вагоном, про що в переліку робиться відповідна відмітка.

Надлишки або недостачі вантажу в межах норми граничного розходження у визначенні маси вантажу і норм природної втрати засвідчуються відміткою в переліках і в перевізних документах.

3.26. Після одержання від станції перевалки третього примірника переліку і після закінчення видачі вантажу за всіма накладними, зазначеними в переліку, станція призначення і одержувач підсумовують фактично здану одержувачу кількість вантажу, засвідчуючи їх підписами працівника станції і одержувача на кожному примірнику переліку.

Якщо встановлені надлишок або недостача перевищують норму граничного розходження у визначенні маси вантажу і норму природної втрати для загальної кількості вантажу, зазначеної в первинних перевізних документах, станція призначення складає один загальний комерційний акт за результатами видачі всієї партії вантажу, що значиться в переліку. Один примірник цього акта видається одержувачу.

3.27. У разі виявлення в порту перевалки після відвантаження всієї партії залишку вантажу останній негайно досилається одержувачу або за його проханням видається на місці. При цьому залишки вантажів, прийнятих до перевезення за вагонними накладними, передаються на залізницю за складеною портом досильною дорожньою відомістю без нарахування провізних платежів.

Залишки вантажів, що перевозилися за судновими накладними, передаються портом за накладними і дорожніми відомостями, що складаються портом на адресу одержувача вантажу. Вартість перевезення залишків оплачується стороною, з вини якої виникли залишки.

Про такі досилки порт перевалки і станція призначення вносять відмітки у свої примірники переліку, за яким відвантажено вантаж.

3.28. З метою забезпечення схоронності вантажів, своєчасної досилки залишків одержувачам і проведення розрахунків за прийняті до перевезення вантажі відвантаження їх із пунктів перевалки за відкритими переліками провадиться в першу чергу. Крім того, порти і станції перевалки і призначення зобов'язані організувати ретельний облік прийнятого і зданого (відвантаженого) вантажу кожному одержувачу за переліками.

Залізничні станції зобов'язані надавати портам перевалки понадпланову норму вагони для відвантаження за призначенням вантажів, перевезення яких планувалося раніше, але не було здійснено з різних причин.

3.29. Контейнери здаються портам і приймаються від них залізничними станціями за передавальними відомостями без переважування, за зовнішнім оглядом стану контейнерів і ЗПП.

Якщо при передачі контейнерів виявлені несправності, відсутність або пошкодження ЗПП, а також невідповідність контрольних знаків на ЗПП зазначеним у накладній, то вантаж перевіряється за вкладеною фактурою, про результат перевірки складається акт (комерційний або загальної форми), у якому робиться відповідний запис з указівкою контрольних знаків ЗПП, накладених після перевірки.

Якщо при перевірці вантажу в контейнері не виявлено фактури або опису речей, кількість і стан вантажу докладно описуються в комерційному акті.

3.30. Пошкодження контейнера, через які немає доступу до вантажу при справності ЗПП відправника, оформлюються актом про технічний стан контейнера з докладним описом характеру і розміру пошкодження без перевірки вантажу.

3.31. З метою прискорення обороту контейнерів і раціонального використання вантажних механізмів станції і порти вживають заходів для забезпечення перевалки контейнерів за варіантом вагон - борт судна і борт судна - вагон, не допускаючи простою вагонів в очікуванні підходу судна і простою судна в очікуванні подачі вагонів.

3.32. Контейнери, не передані з водного транспорту за варіантом судно-вагон, здаються станціям перевалки комплектами у вагонах за однією передавальною відомістю.

3.33. Справні і зі справними ЗПП контейнери, що прибули в порти перевалки, а також контейнери з незначними технічними несправностями, через які немає доступу до вантажу, приймаються і вивозяться залізницями в терміни, передбачені договором між залізницею і портом.

Контейнери, що прибули в порти з технічними несправностями, без усунення яких надалі можливі пошкодження або втрата вантажу, приймаються і вивозяться залізницями після усунення несправності.

3.34. Пошкодження контейнерів, що сталися з вини пароплавств, портів, усуваються останніми самостійно або залізницею з відшкодуванням вартості ремонту винною стороною.

3.35. За втрату або доведення контейнера до не придатного для експлуатації стану балансова вартість контейнера відшкодовується його власнику винною стороною.

3.36. За недостачу, псування, пошкодження вантажів через недоліки упаковки або неправильне розміщення вантажів, що прибули в справному контейнері і за справними ЗПП відправника, відповідальність перед одержувачем несе відправник.

3.37. Після припинення навігації контейнери, що перевозяться водними шляхами, доставляються у найближчий пункт перевалки і здаються залізниці. Затримка контейнерів на зимівлю в портах не допускається.

У разі неможливості доставки контейнерів до пункту перевалки вони зберігаються у пункті вимушеної зимівлі або вивозяться з нього в порядку, зазначеному в пунктах 1.9, 1.10 цих Правил.

4. Відповідальність за перевезення вантажів

4.1. Відповідальність за схоронність вантажів до моменту фактичної передачі їх несе сторона, що здає, а після фактичної передачі - сторона, що прийняла.

Охорона навантажених і порожніх вагонів (контейнерів) у портах здійснюється портом.

4.2. За невиконання плану перевалки вантажів залізниці і порти несуть відповідальність згідно зі статтею 106 Статуту залізниць України. Залізниці несуть відповідальність у разі неподачі порожніх або навантажених вагонів за середньодобовою або погодженою згущеною на дану добу нормою.

Порти несуть відповідальність у разі невиконання середньодобової або згущеної на дану добу норми навантаження або розвантаження вагонів.

Штраф за невиконання плану перевалки нараховується за підсумками роботи за місяць.

4.3. За користування вагонами (контейнерами) порти вносять залізниці плату, установлену Правилами користування вагонами і контейнерами, затвердженими наказом Мінтрансу від 25.02.99 N 113 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15.03.99 за N 165/3458.

Ця плата не стягується за час перерви перевальних операцій через стихійне лихо (заноси, повені, пожежі тощо) або виробничу аварію, унаслідок яких було неможливе навантаження і розвантаження вагонів.

4.4. Розшук вантажів і з'ясування належності бездокументних вантажів провадяться встановленим на залізничному і водному транспорті порядком.

Запити щодо розшуку станції порти призначення адресують станціям і портам перевалки.

Станції і порти зобов'язані сприяти один одному в розшуку вантажів.

4.5. Претензії, що виникають з перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні, пред'являються:

управлінню залізниці призначення, якщо кінцевим пунктом перевезення є залізнична станція;

порту, якщо кінцевим пунктом перевезення є порт.

Якщо за пред'явленою порту претензією відповідальною є залізниця, то порт направляє претензію залізниці, якій належить станція перевалки вантажу; якщо претензія пред'явлена залізниці призначення, а відповідальним за неї є порт, то залізниця направляє претензію порту перевалки. Залізниця і порт при передачі претензії зобов'язані додати до неї результати розгляду в частині своєї відповідальності і повідомити заявника про пересилку претензії.

Претензії за прострочення терміну доставки вантажів розглядаються залізницями, портами, якщо прострочено загальний термін доставки. Відповідальність за прострочення терміну доставки кожного виду транспорту визначається за правилами, діючими на цьому транспорті.

Управління залізниць і порти зобов'язані пересилати один одному претензії у термін не пізніше 3 місяців до закінчення встановленого строку на розгляд претензії.

Претензія повинна бути розглянута, а її заявник має бути повідомлений про задоволення або відхилення її протягом шести місяців.

5. Розрахунки за перевезення вантажів

5.1. Оплата провізних платежів і зборів за перевезення і перевалку вантажів може здійснюватись відправниками і одержувачами готівкою, чеками, безготівково в порядку, передбаченому законодавством:

у пунктах відправлення - відправником за відстань перевезення першим видом транспорту та надані ним послуги;

у пунктах призначення - одержувачем за неоплачені перевезення та послуги, надані всіма видами транспорту.

5.2. Крім оплати вартості провізних платежів і зборів, встановлених тарифами, одержувач зобов'язаний відшкодувати перевальним пунктам (станціям і портам) їх витрати на виправлення тари і переупакування вантажів, а також вартість кріпильних, сепараційних та інших матеріалів, якщо вони були надані станцією або портом перевалки. Збори за перевалку вантажів можуть бути сплачені в пункті відправлення.

5.3. Провізні платежі і збори, не стягнені портами або станціями в пунктах відправлення, стягуються з одержувача в пункті призначення вантажу на підставі засвідчувальних штемпелів, проставлених на накладній і дорожній відомості станцією або портом перевалки.

5.4. Засвідчувальні штемпелі на перевізних документах після перевірки правильності нарахування платежів і зборів, що належать кожному виду транспорту, проставляються останніми пунктами перевалки в залежності від пункту відправлення вантажу:

із станції з перевалкою його на водний транспорт для видачі одержувачу в річковому порту - станцією перевалки вантажу на водний транспорт;

з річкового порту з перевалкою його на залізничний транспорт для видачі одержувачу на станції - річковим портом перевалки на залізницю;

із станції з перевалкою на річковий транспорт, а потім на залізничний транспорт для видачі одержувачу на станції - портом перевалки на залізницю.

5.5. У засвідчувальних штемпелях мають бути такі дані:

залізниця
станція _____
_____ грн. _____ коп.
(_____)
(словами)
За відстань
від станції _____
до станції _____
Підпис працівника станції

річковий транспорт
порт (пристань) _____
_____ грн. _____ коп.
(_____)
(словами)
За відстань
від порту (пристані) _____
до порту (пристані) _____
Підпис працівника порту (пристані)

Належна залізниці або річковому транспорту загальна сума платежів указується у

засвідчувальному штемпелі цифрами з повторенням суми словами незалежно від зазначення цих платежів у відповідних графах накладних, дорожніх відомостей і в їх копіях, а також від сум, отриманих при відправленні.

Відбиток штемпеля і зазначені в ньому дані повинні бути чіткими. За всі наслідки неясності штемпеля або зазначених у ньому даних відповідає винна сторона. Ніякі виправлення і підчищення в штемпелі не допускаються.

У разі неясності відбитку штемпеля або допущеної в ньому при заповненні помилки такий відбиток закреслюється, замість нього поруч ставиться новий і робиться відмітка "Перекреслене вважати невірним".

5.6. У разі перевалки на залізницю вантажів, перевезених за судновою накладною, порти вказують належні провізні платежі й інші збори за водний шлях і накладають засвідчувальні штемпелі тільки на основному документі (суднова накладна, дорожня відомість).

У передавальних відомостях додаткові документи, що складаються портами перевалки, записуються без зазначення провізних платежів та інших зборів за водний шлях. Ці платежі і збори зазначаються в передавальній відомості при включенні до неї суднової накладної і дорожньої відомості, що відправляються з останнім вагоном після закінчення перевалки всієї партії вантажу за судновою накладною. Для таких відправок остаточні розрахунки за відстань водного шляху станція призначення здійснює за судновою накладною.

5.7. У передавальних відомостях графи 12 і 13, що відносяться до розрахунків, заповнюються на підставі перевізних документів і накладених на них засвідчувальних штемпелів.

Сума, стягнена при відправленні (графа 12), не повинна зазначатися пунктами перевалки в таких випадках:

якщо пункт відправлення і призначення належать до одного виду транспорту, а інші види транспорту беруть участь у перевезенні транзитом;

якщо один вид транспорту бере участь у перевезенні транзитом тільки між двома пунктами одного виду транспорту.

У графі 13 останніми пунктами перевалки в усіх випадках указується загальна сума платежів за засвідчувальними штемпелями.

5.8. При видачі вантажів порт або станція призначення здійснюють остаточний розрахунок з одержувачем за засвідчувальними штемпелями з урахуванням сум, стягнених при відправленні.

5.9. У разі виявлення залізницею чи портом сум недоборів або переборів тарифних платежів повідомлення про це посилаються ними безпосередньо одержувачу. Якщо точна адреса одержувача невідома, повідомлення посилаються залізниці або порту призначення вантажу для одержання недобору або повернення перебору через станцію або порт видачі вантажу.

Взаємні послуги щодо стягнення сум недоборів і повернення переборів є обов'язковими для залізниць, портів і вантажовласників.

5.10. Розрахунки між портами і залізницями за платежами, пов'язаними з перевезенням вантажів, здійснюються на підставі укладених між ними договорів.

Начальник Департаменту
транспортної політики

Г. М. Легенький